

voorstel van de Landcommandeur von Reischach, dat zeker economisch voordeel had kunnen opleveren of dat er geen enkel tegenvoorstel is gedaan. De repraesentanten waren in 1791 nog even kortzichtig op economisch gebied als hun voorgangers in 1736, toen men de broeders van Padua trachtte te belletten zich als gemeenschap op Gemerts gebied te vestigen, omdat de brouwers van Gemert concurrentie vreesden voor hun product, want ook de broeders brouwden bier voor de verkoop aan de herbergiers. Ofschoon het gemeentebestuur van Gemert na een beroep op de Landcommandeur in het ongelijk werd gesteld en de broeders dus in Gemert mochten blijven wonen, vestigden zij zich net over de grens van Gemert op Boekels gebied. Boekel is er goed mee geweest en nog!

M.H.J.Pennings.

NOTA. Volgens de plannen van de Provinciale Waterstaat moet er binnen enige jaren een nieuwe, grote verkeersweg komen vanaf Meijl over Gemert en Erp naar Den Bosch.
CAVEANT CONSULES !!

LEDENVERGADERING VAN DINSDAG 13 JANUARI 1970.

Bij afwezigheid van de Voorzitter, L.Bekkers, opende de Secretaris de vergadering, waarbij ruim dertig leden aanwezig waren en hij wenste alle leden alsnog een Zelig en Gelukkig Nieuwjaar. Vervolgens verzocht hij allen om zo spoedig mogelijk de contributie voor 1970 te betalen. Het Hoofdbestuur van Brabants Heem wil namelijk zo spoedig mogelijk weten, hoeveel abonnees er zijn op het tijdschrift Brabants Heem; anders komt men in moeilijkheden met de drukkerij van het tijdschrift.

Van de afdelingen Beek en Donk, Aarle-Rixtel, Helmond, Uden en Heeze ontvangt het Secretariaat bericht, wanneer daar vergaderingen zijn en welke sprekers er komen. Mocht er bij onze leden belangstelling bestaan, om deze vergaderingen bij te wonen, dan kunnen zij dit opgeven bij de Secretaris. We zullen hen dan op de hoogte houden.

De Secretaris begroette daarna de hr.W.Knippenberg, de spreker van deze avond, die een lezing hield over "De herbergen in de zuidelijke Nederlanden".

Zij, die de hr.Knippenberg al eens maer gehoord hebben, we-

ten, dat hij een zeer interessant spreker is, die met een ongelooflijke kennis van zaken weet te vertellen over het onderwerp, dat hij behandelt en te verduidelijken met vele erg mooie kleurendia's.

Uit de uithangtekens van een herberg, afgebeeld op een schilderij van Breughel uit 1566, blijkt, dat daar wijn geschonken werd, bier getapt, dat men er kon wachten, slapen en eten. In de loop der jaren dienden de herbergen ook als plaatsen voor de bijeenkomsten van de schepenvancken en rechtszittingen, waar men ook belasting kon betalen, de gemeentebesturen vergaderden, waar het gewestelijk en plaatselijk nieuws werd doorgegeven en werd bekend gemaakt.

In de herbergen kwamen ook de vreemdelingen, vooral handelaars om goederen te kopen en te verkopen. Het waren de halteplaatsen voor de postwagens en de reizigers en waar de paarden werden verwijseld. Verder rustplaatsen voor bedevaartgangers, vanwaar ook namen als b.v. "De Driekoningen", de patronen van de reizigers en "St. Jacob" voor pelgrims komen.

Andere namen als "De Keulse Kar" duiden aan, dat vandaar de kar met vracht en reizigers vertrok naar Keulen v.v. Namen als "De Gouden Leeuw", "De Wildeman", "De Moriaen" vindt men evéneens op vele plaatsen.

Dat herbergen zeer oud zijn, is gebleken uit de opgravingen van de Romeinse stad Pompeji, die in 79 na Christus door een uitbarsting van de Vesuvius 6 meter diep onder de as werd bedolven. Men heeft daar de verschillende soorten herbergen gevonden, die ook wij tegenwoordig nog kennen als cafetaria, gewoon café, café-restaurant en hotel. Ook in die tijd waren het ontmoetingspunten, zoals blijkt uit het feit, dat men St. Paulus, als hij naar Rome wordt gebracht, tegemoet gaat tot aan de "Tres Tabernae", de drie herbergen.

In de herbergen zijn eeuwen lang allerlei contacten van persoonlijke en zakelijke aard gelegd; kooplieden en marktzoekers, pelgrims, gildebroeders en duivenliefhebbers, kaartspelers en handboogschutters vonden elkaar in de herbergen, zoals ook nu nog gebeurt en alle soorten van verenigingen in herbergen gevestigd zijn, waar de leden hun belangen bespreken. Voor de menselijke gezelligheid hebben de herbergen grote betekenis gehad.

Behalve de reeds genoemde oude namen vindt men o.a. Tolhuis, Barrier, De Zwaan, Het Witte Paard, De Bonte Os, De Keizer, De Pater Noster, Het Pannenhuis, De Kroon enz.

Omdat velen het woord "herberg" een enigzins ordinaire naam vonden, is men in de loop der jaren "Café", "Koffiehuis", "CaféRestaurant" en "Hotel" gaan zeggen. De laatste tijd echter vindt men hier en daar weer het woord "herberg".

Na afloop dankte de Secretaris de hr. Knippenberg voor zijn interessante lezing en zei te hopen hem in het volgende seizoen hier nog eens met een andere lezing terug te mogen zien, waarna de vergadering werd gesloten.

M.H.J. Pennings.

HET HEEMKAMP, GEHOUDEN TE ST. OEDENRODE VAN 9 TOT EN MET 12 JULI 1969. Verslag van M.J. de Wit. (I).

Het 21e Heemkundig Werkkamp van Brabants Heem werd in het afgelopen jaar georganiseerd door de Heemkundekring "De Oude Vrijheid" te Sint Oedenrode. Deze plaats was enkele eeuwen lang de hoofdplaats van het kwartier Peelland van de Meierij van 's-Hertogenbosch. Ongeveer 90 personen waren naar Rooij gekomen, samen met die uit Rooij 100 deelnemers uitmakend. Tussen 17 en 19 uur werden we ontvangen in Hotel "van Eyk", tegenover de markt. Alle deelnemers ontvangen bij aankomst een grote envelop met als inhoud: een insigne met het gemeentewapen van St. Oedenrode, waaraan bevestigd een paar klompjes, een lijst met namen en adressen van de deelnemers, een welkom van de V.V.V., een route-beschrijving voor de excursies en een kaartje van de kom van St. Oedenrode.

Zoals de laatste jaren gebruikelijk, werden we onthaald op boeremik, beïgd met gerockte ham en koffie, daarna kennis maken op de kwartier-adressen. Goed half acht terug in Hotel van Eyk voor de openingsbijeenkomst werd het welkomstwoord gesproken door August van Breugel, De Voorzitter van "De Oude Vrijheid", die ons hartelijk verwelkomde en leerzame dagen toewenste. Dan kwam de liederenbundel "de Brembos" te voorschijn, om onder leiding van Piet Dorenbosch het eerste lied te zingen, het openingslied: "Eene is de Heer van het leven". Dan volgde de vertoning van dia's en films van het vorige werkkamp, dat was gehouden in Zundert, waarvan nu de Voorzitter H. Kunst en de Secretaris J. v. Hasselt aanwezig